

Fons documental referent a Pineda de Mar de la Biblioteca de Catalunya

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer de l'Hospital, núm. 56 (08001-Barcelona)

Coordenades:

Latitud: 41.627671463527
Longitud: 2.689451566324
UTM Est (X): 474132
UTM Nord (Y): 4608485

Classificació

Número de fitxa: 08163 - 111
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia: Fons documental
Estil / època: Medieval Modern
Segle: XIII-XVII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal i física
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents.
Data aprovació: dv., 13/07/2001 - 12:00
Accés: Restringit
Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat: Pública
Titular: Biblioteca de Catalunya (Carrer de l'Hospital, 56 - 08001 Barcelona).
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 25/04/2024 - 09:09

Descripció

El fons documental que es preserva a la Biblioteca de Catalunya sobre Pineda de Mar està format per un total de 196 pergamins datats entre els anys 1296 i 1645, i tots ells pertanyen al fons Carreres. Predominin els establiments emfitèutics, les donacions esponsalícies i altres documents nupcials, les vendes de terres, les èpoques, les definicions de drets i els heretaments. Dels 196 documents, només dos estan escrits en català, mentre que els altres ho són en llatí. L'any 1994 es va fer la primera descripció del fons, que fou revisada i corregida l'any 2011. Al final del catàleg que disposa la Biblioteca Nacional de Catalunya hi ha un índex alfabètic de tots els noms i topònims de gran valor per a l'estudi del municipi de Pineda de Mar.

A continuació s'adjunten alguns dels documents, i a la bibliografia es podrà accedir amb l'enllaç corresponent a la Biblioteca de Catalunya on es poden descarregar la totalitat dels 196 documents.

1. 1296, octubre 28. Rus de Pineda i la seva esposa Sança confirmen una artiga situada al lloc dit la Vall de Roure i altres peces de terra a Maria Barona d'Arboceda, al seu fill Ferrer i la seva esposa Guillema. Signatura: Perg. 352 - R.13595
2. 1305, maig 16. Bartomeu de Vall i la seva esposa Guillema, de la parròquia de Pineda, donen en heretament al seu fill Pere, tot el mas de Vall. Signatura: Perg. 278 - R.13596
3. [1308], febrer 5. Jaspert, abat [del monestir de Sant Salvador de Breda] confirma la possessió d'un hort a Guillem Guerau, de la parròquia de Santa Maria de Pineda. Signatura: Perg. 278 - R.13597
4. 1311, abril 11. Berenguer Baró, àlias Berenguer de Serra d'Arboceda, i la seva esposa Ermesenda, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, venen a Guillem Guerau una roureda situada en la dita parròquia en el lloc dit l'Abeurador. Signatura: Perg. 352 - R. 13598
5. 1321, juliol 25. Berenguer de Coma i la seva esposa Avinent, de la parròquia de Santa Maria de Pineda fan establiment d'una artiga amb una roureda i un bosc a Bernat Gili i la seva esposa Elisenda, situada al lloc anomenat Ferreres de la dita parròquia. Signatura: Perg. 352 - R. 13599
6. 1336, maig 31. Bernat Bertran de Capaspre, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, signa rebut a Pericó Carrera de s'Arboceda, fill de Pere Carrera per la quantitat de 62 sous que li ha pagat en concepte d'aixovar d'Elisenda, tia del dit Pericó i esposa del dit Bertran. Signatura: Perg. 278 - R. 13600
7. 1339, juliol 3. Bernat Soppa de Palafolls, firma definició de certes obligacions contractuals a Pere de Carrera d'Arboceda i els seus fidejussors. Signatura: Perg. 287 - R. 13601
8. [1351], març 22. Guillem d'Amar, draper d'Hostalric, firma definició de deutes i obligacions a Pere Carrera de l'Arboceda. Signatura: Perg. 278 - R. 13602
9. 1354, octubre 4. Jaume Salvador de Capaspre, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, signa rebut a Arnau de Vall i al seu pare Pere de Vall, de la dita parròquia, pel pagament parcial d'un deute i pel pagament de certa quantitat per als funerals de Brunisenda, filla del dit Jaume Salvador i esposa de Guillem de Vall. Signatura: Perg. 287 - R.13603
10. 1366, abril 19, Pineda. Heretament fet per Pere Carrera i la seva esposa Romia, a favor de la seva filla Blanca a la qual concedeixen tot el mas Carrera. Signatura: Perg. 161 - R. 16247
11. 1366, abril 19. Pere Vendrell d'Arboceda, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, fa una permuta de diverses finques que es detallen amb Pere Carrera d'Arboceda. Signatura: Perg.350-R.13606

12. 1369, maig 1, Calella. Permuta de terres signada entre Bernat Gili i la seva filla Alamanda amb el seu marit Bernat Pons, d'una part, i Pere Carrera, la seva esposa Romia, la seva filla Blanca i el marit d'aquesta, Guillem Tió, de l'altra. Signatura: Perg. 350 - R.13605
13. 1370, febrer 23, Calella. Pere Vendrell, la seva filla Saura i el marit d'aquesta, Bernat Comella, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, venen unes terres situades al lloc dit Solana de Bruguer i al lloc dit Serres a Arnau de Vall d'Arboceda. Sig: perg. 350- R.13606
14. 1383, octubre 28, Calella. Bernardí de Mont-rodó, procurador de la seva esposa Constança, filla i hereva de Ramon de Menola, redueix a la prestació de la tasca l'agrari d'un quint que pagava una terra que posseeix Guillem Carrera d'Arboceda al lloc dit Morral. Signatura: Perg. 350 - R.13607
15. 1398, maig 23, Pineda. Arnau de Vall d'Arboceda fa donació en heretament a Ramon de Pons, gendre seu, de 7 lliures i mitja que li corresponien com a espòs de Francina, filla del dit Arnau. Signatura: Perg. 352 - R. 13608
16. 1398, juny 27, Pineda. Esponsalici firmat entre Francesc, fill de Guillem Carrera d'Arboceda i de Blanca, i germà de Pere Carrera, d'una part, i Antònia, filla de Bernat Flaquer i de Sanxa, de l'altra. Signatura: Perg. 161 - R. 16248
17. 1398, agost 16, Pineda. Heretament fet per Guillem Carrera la seva esposa Blanca, de l'Arboceda, a favor de Pere Carrera, fill i hereu seu, de tot el "mas Carrera" sota certes condicions, entre elles la d'ocupar-se de la col·locació d'Eulàlia i Antònia, filles dels atorgants. Signatura: Perg. 161 - R. 16249
18. 1400, febrer 25, Calella. Bernat Flaquer de Montpalau signa rebut a Guillem Carrera d'Arboceda de les 28 lliures que li ha pagat en concepte de dot i esponsalici dels seus fills respectius, Antònia i Francesc Carrera. Signatura: Perg. 286 - R. 13609
19. 1401, abril 2, Calella. Cebrià Salvador, de Calella, parròquia de Santa Maria de Pineda, signa rebut a Pere Carrera d'Arboceda, de la dita parròquia, per la redempció d'un violari de 30 sous anuals que varen crear Guillem Carrera i la seva esposa Blanca, pares del dit Pere Carrera, en favor de Guillem Salvador. Signatura: Perg. 286 - R. 13611
20. 1403, gener 15, Calella. Pere Sabet, de Manola, parròquia de Santa Maria de Pineda, i la seva néta Angelina, signen àpoca a favor de Guillem Carrera d'Arboceda, per la quantitat de 55 lliures que se'ls varen prometre com a donació esponsalícia pel matrimoni de la dita Angelina amb Antoni, fill de Guillem Carrera. Signatura: Perg. 284 - R. 13612
31. 1415, maig 20, Calella. Bernat Vall, àlies Aragó, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, senyor útil i propietari del Mas Vall el qual té per Constança, senyora de la casa de Manola i esposa de Bernat de Mont-rodó, assigna als dits senyors seus com a hereus del dit mas i els ret homenatge i jurament de fidelitat com a home propi fins que la seva filla Rafaela faci 13 anys. Signatura: Perg. 350 - R. 14061
71. 1499, octubre 4, Pineda. Jaume Monet Ballester, fill de Jaume Monet Ballester, de la vall de Capaspre, signa rebut a Andreu Vall, àlies Carreres, per la quantitat de 36 lliures que el seu pare havia prestat a Joan Carreres, sogre d'Andreu Vall. Signatura: Perg. 287 - R. 14094
72. 1500, febrer 3, Pineda. Joana, esposa de Francesc Amat, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, signa rebut a Andreu Buch, àlies Carreres, de la vall de l'Arboceda, per la quantitat de 6 lliures i 10 sous. Signatura: Perg. 287 - R. 14095
100. 1525, setembre 10, Pineda. Martí Carreres, pagès de l'Arboceda, signa definició d'heretament i dels seus drets de llegítima als seus pares Andreu Buch, àlies Carreres, i Francina i al seu germà Bartomeu.

Signatura: Perg. 258 - R. 16258

173. 1600, agost 20, Calella. Felip de Roger, domiciliat a la vila de Calella, signa rebut a Joan Carreres, pagès de l'Arboceda, per la quantitat de 20 lliures rebudes en concepte de drets senyoriais per les diferents transaccions que s'indiquen. Signatura: Perg. 290 - R. 14183

196. 1645, abril 6, Pineda. Jacint Coromines, notari de Montpalau, dóna fe d'un instrument de la seva notaria segons el qual Baudili Preses, bracer de Calella, que tenia en establiment una vinya pertanyent al Mas Carreres de l'Arboceda per la qual pagava una gallina de cens anual al monestir de Sant Salvador de Breda, renuncia a la dita vinya a causa de certes qüestions que s'hi han suscitat, a favor de Maria Carreres i Passapera, esposa de Jaume Passapera i Carreres i senyora del dit mas. Signatura: Perg. 287 - R. 14203

Observacions:

La Biblioteca de Catalunya té la missió de formar la bibliografia catalana amb l'adquisició dels fons bibliogràfics impresos a Catalunya. Va ser creada l'any 1907 com a biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans, i inaugurada al públic, el 28 de maig de 1914, durant la Mancomunitat de Catalunya. L'any 1981 la Biblioteca va esdevenir biblioteca nacional.

A partir de l'any 2000 inicia el procés de digitalització de documents, obrint-se nous portals l'any 2005 com l'ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques) i PADICAT (Patrimoni Digital de Catalunya) així com la Memòria Digital de Catalunya.

L'any 2007 juntament amb altres biblioteques catalanes s'adhereixen al portal d'Internet *Google Llibres* per tal de digitalitzar centenars de milers de llibres, pergamins, incunables, fotografies i posar-los a l'abast del públic.

Actualment la Biblioteca de Catalunya té una superfície aproximada de 15.000m² amb un total aproximat de 3.000.000 de documents.

Història

Els 196 pergamins han estat en mans de la família fins el moment de l'ingrés a la Biblioteca de Catalunya, quan Francisca Llorens i Carreras en feu donació el mes de juliol de 1957. En el transcurs del segle XX, s'havien realitzat unes descripcions sumàries de cada pergami en fitxes de paper, que seguien la numeració antiga que figura al dors de cada un d'ells. Un cop a la Biblioteca de Catalunya, es van catalogar com a fons diferenciat dels altres fons de pergamins.

No existeixen estudis sobre el mas Carreres, de Pineda de Mar, ni sobre les famílies que el van ocupar des del segle XIII. Estava sota la senyoria del monestir de Sant Salvador de Breda. Si bé els habitants del mas, en el segle XIII, portaven el nom d'Arboceda, referit a un topònim i concretament a una vall de la zona, el nom de Carrera - sovint unit al d'Arboceda - no apareix fins el 1336, en la persona de Pere de Carrera. El llinatge Arboceda evolucionarà vers Carreres, i es mantindrà viu fins la darrera propietària, la senyora, Francisca Llorens i Carreres.

En els pergamins apareixen alts llinatges lligats al territori de Pineda, com els de Vall o Valls, Alemany, Cases, Flaquer, Salvador o Tió.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

[Biblioteca de Catalunya](#)

